

Paspoorten

De redactie van De Actuaris vroeg enkele actuarissen naar hun definitie van een Black Swan en de manier waarop zij er in hun organisatie mee omgaan, en wat actuarissen zouden moeten ontwikkelen om beter met een zwarte zwaan om te kunnen gaan.

Deze reacties zijn op persoonlijke titel.

Naam Wilbert Ouburg
Waar werkzaam Nationale Nederlanden Leven & Pensioen

Wat is jouw definitie van een Black Swan?

Een onvoorzien en/of niet te voorspellen event, vaak met grote impact op het bedrijf, waarbij je dit niet altijd uit data uit het verleden kunt verwachten.

Wordt in de risico analyses die jullie uitvoeren (in)direct gebruik gemaakt van het fenomeen Black Swan event?

We maken in de ORSA gebruik van extreme events, en ook niet eerder waargenomen scenario's. Het is echter de vraag of dit wel Black Swans zijn, aangezien hieronder events vallen die echt onvoorzien zijn. Het framework S2 moedigt het denken in Black Swans ook niet aan omdat het sterk leunt op statistische onderbouwing.

Indien een Black Swan event geïdentificeerd/benoemd is, wat is dan de algemene teneur? Mitigatie, beperken, voorkomen, accepteren, ...?

Voor specifiek geïdentificeerde/benoemde events proberen we zo goed mogelijk te bepalen wat de impact gaat zijn, waarbij zowel de financiële als de niet-financiële gevolgen in kaart gebracht worden. Op basis hiervan bepalen we wat de juiste risicostrategie is, waarbij ook gekeken wordt wat de kans op een dergelijk event zou kunnen zijn. Van belang is om duidelijk te communiceren naar je stakeholders wat je risicostrategie is, zodat je verrassingen voorkomt. Voor echt onvoorziene events is het van belang dat je voldoende kapitaal hebt, zodat je een stootje kunt opvangen. Ook is het van belang dat je een duidelijk crisisplan en governance hebt, zodat je in een dergelijk event snel en weloverwogen kunt handelen.

Welke Black Swan, die niet direct gekoppeld is aan je werk, vind je interessant?

Fukushima: voor mij interessant hieraan is dat verschillende events elkaar versterkt hebben, of de Titanic. Nog niet eerder was er zoveel over veiligheid nagedacht, maar tijdens de eerste tocht bleek al dat ze toch een inschattingfout met de schotten hadden gemaakt. Dus vooral de Black Swans waar juist vooraf is bedacht hoe het goed had moeten gaan.

Is hyperinflatie in jouw optiek een Black Swan?

Aangezien we hyperinflatie in het verleden al vaker hebben meegemaakt zie ik dit niet als een Black Swan.

Is er iets wat zouden actuarissen moeten ontwikkelen om beter in te (kunnen) spelen op Black Swans? Zo ja, wat?

Het contact opzoeken met andere collega's, afdelingen en bedrijven. Door contacten met mensen buiten je vakgebied weet je beter wat er speelt en kun je mogelijke ontwikkelingen ontdekken die je niet in historische data zal zien. En durf buiten de gebaande paden te wandelen, gebruik je fantasie eens wat meer.

Naam Miranda Hendriks-Muijs

Waar werkzaam Lid Hoofddirectie VvAA

Wat is jouw definitie van een Black Swan?

Die gebeurtenis, die op geen enkele manier is af te leiden van gebeurtenissen uit het verleden, maar met grote impact voor het hier en nu en voor de toekomst.

Wordt in de risico analyses die jullie uitvoeren (in)direct gebruik gemaakt van het fenomeen Black Swan event?

Ja, door iets minder te denken vanuit concrete events, maar meer vanuit impact kun je meer abstraheren van zaken, die je denkt te kennen. Ook de hele gedachte van het VCP helpt om te denken in op het eerste oog onmogelijkheden.

Indien een Black Swan event geïdentificeerd/benoemd is, wat is dan de algemene teneur? Mitigatie, beperken, voorkomen, accepteren, ...?

Ervan uitgaand dat een Black Swan event leidt tot een onomkeerbare verandering is de reactie om te accepteren en er naar kijken in termen van kansen. Alle nieuwe zaken, die het risicoprofiel van een financiële dienstverlener beïnvloeden geven ook weer input voor nieuwe proposities.

Welke Black Swan, die niet direct gekoppeld is aan je werk, vind je interessant?

Verandering in biodiversiteit: gekoppeld aan klimaatontwikkeling maar ook aan hele andere zaken is er zich een grote verandering aan het voltrekken in samenstelling van planten en dieren, die op de aarde leven. Dit zal naar de toekomst grote impact gaan hebben op tal van aspecten.

Is hyperinflatie in jouw optiek een Black Swan?

Niet helemaal, omdat deze nog wel voorspelbaar is.

Is er iets wat zouden actuarissen moeten ontwikkelen om beter in te (kunnen) spelen op Black Swans? Zo ja, wat?

Nog meer nieuwsgierigheid naar andere kennisgebieden.

Naam Sabijn Timmers

Waar werkzaam pensioenfonds Rail&OV

Wat is jouw definitie van een Black Swan?

Een gebeurtenis met majeure impact waarvan je je de gebeurtenis zelf of de impact niet voor kon stellen.

Wordt in de risico analyses die jullie uitvoeren (in)direct gebruik gemaakt van het fenomeen Black Swan event?

Al brainstormend proberen we te anticiperen op alle verrassingen maar de ervaring leert dat we nooit zo ver doordenken als we achteraf hadden moeten doen. Denk maar aan de coronapandemie, een logisch voorbeeld deze dagen. Die stond al 20 jaar in de scenarioanalyses maar nooit met deze impact.

Indien een Black Swan event geïdentificeerd/benoemd is, wat is dan de algemene teneur? Mitigatie, beperken, voorkomen, accepteren, ...?

Meestal is het je realiseren wat er gebeurt en daar managementaandacht voor hebben, de oplossing. Dus een rode vlag omhoog en samen acties definiëren.

Welke Black Swan, die niet direct gekoppeld is aan je werk, vind je interessant?

Ik denk dat je er alle klimaatdrama's van het afgelopen jaar wel onder kan scharen. We weten dat het niet goed gaat en toch is het erger dan we dachten.

Is hyperinflatie in jouw optiek een Black Swan?

We sturen er al jaren op om de inflatie te beheersen maar we weten dat de sturingsmechanismen niet goed werken. Dus dat het dan na jaren niet voldoende te hebben gewerkt in een keer doorschiet zou ons niet moeten verbazen. Maar ja, dat geldt voor het klimaat eigenlijk ook. Dus vanuit die optiek zou de mate waarin het plaatsvindt wel een Black Swan zijn.

Is er iets wat zouden actuarissen moeten ontwikkelen om beter in te (kunnen) spelen op Black Swans? Zo ja, wat?

Volgens mij moet je vooral met veel verschillende mensen praten om tot de goede ideeën te komen. Niet alleen met actuarissen, of alleen met futurologen of wat dan ook, maar juist met een diverse groep mensen. Het meer leren waarderen van diversiteit is een generieke skill die nog wel doorontwikkeld mag worden.